

***Statenstuk* 2003-77**

Statenagenda 2003-2007

Voorgestelde behandeling:

- provinciale staten op 17 september 2003

Voorgestelde status: **B-stuk**

Voorstel van het Presidium van provinciale staten

Inleiding

In de vergadering van provinciale staten (PS) van 23 april 2003 hebben uw staten aan het Presidium opgedragen een concept-statenagenda voor te bereiden. Daartoe is door het Presidium eerst een groslijst van mogelijke onderwerpen voor een statenagenda opgesteld en is vervolgens aan alle fracties gevraagd om op grond van deze lijst (of daarbuiten, indien gewenst) een voorstel in te dienen. Die voorstellen zijn in juni 2003 verzameld. Op grond van de "grootste gemene deler" uit deze fractie-inbreng is het hierbij gevoegde voorstel voor een statenagenda opgesteld (zie de notitie behorende bij dit statenstuk). Er heeft daarbij ook een check plaatsgevonden op congruentie met het collegeprogramma.

De statenagenda bevat drie onderdelen: de onderwerpen, de planning en de aanpak. De planning en de aanpak van de onderwerpen zijn in dit voorstel voor een statenagenda nog globaal en dienen te worden opgevat als mogelijke *suggesties*. De staten dienen hier zelf verdere invulling aan te geven. Ook is afstemming met het college van gedeputeerde staten (GS) hierover noodzakelijk.

Het Presidium stelt voor om in de statenvergadering van 17 september 2003 uitsluitend over de op te nemen *onderwerpen* een besluit te nemen. De nu voorliggende lijst kan uiteraard korter of langer of anders van samenstelling zijn.

De statenagenda is een dynamisch document, dat regelmatig aan veranderde inzichten moet kunnen worden aangepast. Dus vaststelling van de eerste versie betekent niet het aanbreken van een statische situatie voor de komende vier jaar. De statenagenda zou derhalve een cyclisch karakter moeten krijgen, waarbij ook de voortgang van de planning in de gaten wordt gehouden. Deze eerste versie is echter wel een serieuze poging om met de kennis van heden de thematiek op hoofdlijnen te bepalen voor de komende statenperiode en daar zodoende een adequate planning op te kunnen voeren.

De statenagenda focust uitdrukkelijk op de *hoofdthema's* voor de agenda's van de staten(commis­sie)-vergaderingen: het kan uiteraard niet betekenen dat er geen ruimte meer zou zijn om andere onderwerpen aan de orde te stellen.

Advies

1. De staten besluiten over de in de statenagenda op te nemen onderwerpen. De voorgestelde elf onderwerpen worden in het hierbij gevoegde concept door het Presidium aan de staten voorgelegd.
2. De staten besluiten om de nadere concretisering en invulling van de planning en de aanpak te verwijzen naar de commissievergaderingen van oktober 2003, gehoord de eerste reacties in de staten en van het college van GS over de in het hierbij gevoegde voorstel opgenomen suggesties.
3. De staten besluiten om de statenagenda jaarlijks opnieuw aan de orde te stellen, ter beoordeling van de actualiteit en de voortgang van de afgesproken planning.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

De statenagenda is een hulpmiddel om op hoofdlijnen de arena te bepalen, waarbinnen de staten in de komende statenperiode wensen te opereren. Het geeft op hoofdlijnen aan welke onderwerpen, wanneer en hoe ze aan de orde zouden moeten komen, hetzij in interactie met het college van GS, hetzij in het onderlinge debat. Het is vooral een planningsinstrument en een agenda-settend document, bedoeld om in actieve zin grip te krijgen op het proces en de agendavorming.

Hiermee vormt de statenagenda de basis voor de agenda's van de statencommissies en van de plenaire statenvergaderingen.

Argumenten

- 1.1. *Met vaststelling en hantering van de statenagenda bewerkstelligen de staten meer grip op de eigen agendavorming en worden afspraken gemaakt over de planning en procesaanpak van diverse belangrijke onderwerpen in de komende statenperiode.*
- 1.2. *De rubrieken Planning en Aanpak in de statenagenda zijn van dien aard, dat zij eerst nader uitgewerkt moeten worden in de statencommissies, waarbij ook betere gelegenheid is voor afstemming met het college van GS.*
- 1.3. *Door een cyclische benadering van de statenagenda houden de staten de vinger aan de pols met betrekking tot de planning van deze onderwerpen.*

Uitvoering

Tijdsplanning

De statenagenda wordt doorverwezen naar de statencommissies in oktober 2003 ter nadere concretisering van de rubrieken Planning en Aanpak. Vervolgens wordt de statenagenda vastgesteld in de statenvergadering van 5 november 2003.

De daarin afgesproken planning is dan bepalend voor de verdere agendering van onderwerpen in de staten(commis­sie)vergaderingen van de komende periode.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

De statenagenda wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld, waarbij wordt gekeken naar de mate van actualiteit van de onderwerpen en naar de voortgang van de planning. Daarbij komt steeds ook aan de orde of de statenagenda als instrument (tot dan toe) voldoet aan de verwachtingen.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

Als de staten de statenagenda hebben vastgesteld in november 2003 zal daaraan aandacht worden besteed in een persbericht.

Bijlagen

1. De concept-statenagenda.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 2 september 2003
Kenmerk: 2003008040

Het Presidium van provinciale staten,

A.L. ter Beek, voorzitter
I.M. Rozema, griffier

mh/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 2 september 2003, kenmerk 2003008040;

BESLUITEN:

- I. de volgende onderwerpen van de statenagenda 2003-2007 vast te stellen:
 1. leefbaarheid (kleine kernen)
 2. verstedelijking/wonen
 3. water
 4. economie en werkgelegenheid
 5. veiligheid (inclusief verkeersveiligheid)
 6. bereikbaarheid en mobiliteit
 7. jongeren/jeugdzorg/onderwijs
 8. de sociale agenda
 9. de Veenkoloniën
 10. samenwerking en regierol provincie
 11. de burger

- II. de verdere uitwerking en concretisering van de rubrieken Planning en Aanpak in de statenagenda door te verwijzen naar de statencommissies, te agenderen in hun vergaderingen van oktober 2003;

- III. de statenagenda elk voorjaar opnieuw vast te stellen.

Assen, 17 september 2003

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

mh/coll.

Doel statenagenda

De statenagenda is een hulpmiddel om op hoofdlijnen de arena te bepalen, waarbinnen de staten in de komende statenperiode wensen te opereren. De agenda geeft op hoofdlijnen aan welke onderwerpen, wanneer aan de orde zouden moeten komen, hetzij in interactie met het college van GS, hetzij in het onderlinge debat. Het is vooral een planningsinstrument en een agenda-settend document, bedoeld om grip te krijgen op het proces.

Hiermee vormt de statenagenda de basis voor de agenda's van de commissies en van de plenaire statenvergaderingen.

Het is een dynamisch document dat regelmatig aan de actualiteit kan worden aangepast. Dus vaststelling van de eerste versie betekent niet het aanbreken van een statische situatie voor de komende vier jaar. De eerste versie is echter wel een serieuze poging om met de kennis van heden de thematiek op hoofdlijnen te bepalen voor de komende statenperiode en daar zodoende een behoorlijke planning op te kunnen voeren.

Het is evenmin de bedoeling om de statenagenda als een keurslijf te hanteren, zodat er geen ruimte meer zou zijn om andere onderwerpen aan te kaarten. De agenda focust op de hoofdthema's en dient als zodanig te worden gebruikt.

Met een statenagenda wordt door de staten op hoofdlijnen aangegeven *waarover* (de onderwerpen) zal worden gesproken, *wanneer* (de planning) daarover zal worden gesproken en *hoe* (de aanpak) de voorbereiding van die bespreking vorm zal krijgen.

a. Waarover

Relatie met het collegeprogramma

Het collegeprogramma is bewust op hoofdlijnen geformuleerd. Mede om de staten de gelegenheid te geven hieraan in de discussie met GS nader vorm en inhoud te geven.

De vijf hoofdlijnen uit het collegeprogramma zijn:

- ontwikkelen stedelijk gebied
 - *woningbouw*
 - *economie en werk*
- ontwikkelen landelijk gebied
 - *land- en tuinbouw*
 - *natuur en landschap*
 - *ecologische hoofdstructuur*
 - *recreatie en toerisme*
- bereikbaarheid
 - *bereikbaarheid*
- onderwijs en kennisinfrastructuur
 - *onderwijs en kennisinfrastructuur*
- veiligheid en sociaal evenwicht
 - *veiligheid*
 - *duurzaamheid en milieu*
 - *zorg en welzijn*
 - *gesubsidieerde banen*
 - *jongeren*
 - *ouderen*
 - *cultuur*

Het ligt in de rede dat met de benoeming van de onderwerpen in de statenagenda zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met deze hoofdlijnen. Dat wil niet zeggen, dat de statenagenda exact dezelfde onderwerpen zou moeten bevatten. Er kunnen ook punten vanuit de staten aan worden toegevoegd. Het kan ook zijn dat onderwerpen uit het collegeprogramma niet op de statenagenda voorkomen. Dat betekent alleen maar, dat op die punten de agenda-setting en de aanpak geheel aan GS worden overgelaten.

De onderwerpen die door de fracties zijn aangedragen, zijn in een matrix verwerkt. Bij het bepalen van "de grootste gemene deler" uit deze fractiesuggesties is de regel gehanteerd dat de meest genoemde onderwerpen aan de lijst met onderwerpen zijn toegevoegd.

Zodoende zijn uit de matrix de volgende elf onderwerpen geselecteerd (selectie van de onderwerpen die door drie of meer fracties zijn genoemd).

De elf onderwerpen van de statenagenda

1. Leefbaarheid (kleine kernen)
2. Verstedelijking/wonen
3. Water
4. Economie en werkgelegenheid
5. Veiligheid (inclusief verkeersveiligheid)
6. Bereikbaarheid en mobiliteit
7. Jongeren/jeugdzorg/onderwijs
8. De sociale agenda
9. De Veenkoloniën
10. Samenwerking en regierol provincie
11. De burger

b. Wanneer

Wat de *planning* van het oppakken en uitwerken van de onderwerpen betreft, dus de feitelijke agendering, zal goede afstemming met GS moeten plaatsvinden. Veel van het desbetreffende werk zal door de ambtelijke organisatie van de provincie moeten worden opgepakt en voorbereid. Daarin moet tijdig kunnen worden voorzien. De reeds bestaande plannings van beleidscycli zijn uiteraard richtinggevend, doch hoeven niet dwingend te worden gevolgd. Willen de staten daarin echter wijzigingen aanbrengen, dan dienen deze wel ruim tevoren kenbaar te worden gemaakt.

Om aan de vast te stellen statenagenda ook een reële planning toe te kunnen voegen, is nadere discussie in de staten(commisies) en met het college van GS noodzakelijk. In de verdere uitwerking van de statenagenda kan dit verder vorm krijgen.

Op grond van reeds beschikbare informatie en de wens om binnen deze statenperiode ook resultaten te boeken, is de volgende globale planning opgesteld.

De planning

Onderwerp	Planning
1. Leefbaarheid (platteland/kleine kernen).	Provinciaal omgevingsplan(POP) II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004.
2. Verstedelijking/wonen.	POP II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004 Deels: nadere uitwerking in 2004/2005.
3. Water.	Deels: POP II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004. Deels: nadere uitwerking in 2004/2005.
4. Economie en werkgelegenheid.	Vorbereiding en discussie in 2004.
5. Veiligheid (inclusief verkeersveiligheid).	Vorbereiding en discussie in 2004.
6. Bereikbaarheid en mobiliteit.	2004 tot 2006.
7. Jongeren/jeugdzorg/onderwijs.	Vorbereiding en discussie in 2004.
8. De sociale agenda.	Eerste verkenning en visievorming in 2004. Beleidskaders in 2005.
9. De Veenkoloniën.	Deels: implementatie van de agenda voor de Veenkoloniën via POP. Evaluatie in 2004. Nadere beleidsformulering 2005.
10. Samenwerking en regierol provincie.	- In 2004 vervolgggesprekken met gemeenten. Tweede helft 2004 discussie met GS over bovenlokale rol provincie. - Eerste helft 2004 ten principale discussie met GS over rol provincie binnen de samenwerkingsverbanden.
11. De burger.	In 2003 start van ontwikkeling communicatiestrategie. Eerste helft 2004 besluitvorming en vervolgens permanente implementatieaandacht.

c. Hoe

Wat gebeurt er verder als de staten de onderwerpen van de statenagenda hebben vastgesteld? Hoe wordt het een bruikbaar instrument in handen van de staten? Er zullen per onderwerp concrete afspraken moeten worden gemaakt (met het college van GS of binnen de staten) over de wijze van aanpak.

Met betrekking tot deze "hoe"vraag kunnen de onderwerpen praktisch gezien op twee manieren worden opgepakt.

1. De staten vragen aan GS om met een korte kaderstellende notitie¹ te komen. Deze kaderstellende notitie wordt besproken in de staten en vervolgens uitgewerkt door het college.
2. De staten pakken het onderwerp eerst zelf ter hand, bijvoorbeeld in de vorm van een startnotitie. Vervolgens wordt dit door het college verder uitgewerkt in concrete beleidsvoorstellen.

¹ In een kaderstellende notitie van GS komt minimaal aan bod: wat het tijdpad is voor het vaststellen van het (nieuwe) beleid, welke hoofdlijnen het nieuwe beleid zullen bepalen, welke keuzen en alternatieven er zijn en hoe de samenhang met andere beleidsterreinen zichtbaar wordt gemaakt. Daarbij zullen PS een uitspraak willen doen over deze kaders en zal ook worden aangegeven hoe en of maatschappelijke organisaties; inwoners betrokken worden bij de meningsvorming.

Onderstaand zijn suggesties uitgewerkt over de wijze van aanpak van de onderwerpen. Deze aanpak kan in de verdere uitwerking van de verschillende onderwerpen op de statenagenda concreter vorm krijgen. Ook hier is afstemming met GS van belang, omdat op veel onderwerpen het een en ander van het college wordt gevraagd. In de discussie over de uitwerking moet blijken of hieraan kan worden voldaan.

Concrete suggesties met betrekking tot de aanpak van de gekozen onderwerpen zijn de volgende.

Onderwerp	Aanpak
1. Leefbaarheid (kleine kernen).	Betreft een POP-onderwerp. PS kunnen dit deels zelf oppakken door actief op zoek te gaan naar meer informatie over dit onderwerp; een verdiepingsslag te maken terzake van de feiten en door discussie te voeren in commissieverband over dit separate onderwerp.
2. Verstedelijking/wonen.	PS kunnen dit oppakken door het (laten) maken van een kaderstellende nota.
3. Water.	Naast de beleidsontwikkeling in het kader van POP II, kunnen PS dit thema ook verder uitwerken in vervolg op het Symposium 2030+.
4. Economie en werkgelegenheid.	PS kunnen GS vragen om een discussienota ten behoeve van nadere visieontwikkeling op langere termijn, maar ook ter voorbereiding van concrete maatregelen op de korte termijn.
5. Veiligheid (inclusief verkeersveiligheid).	PS kunnen GS vragen om een startnota waaruit helder blijkt hoe de vertaling van dit speerpunt uit het collegeprogramma in beleid vorm zal krijgen.
6. Bereikbaarheid en mobiliteit.	PS kunnen zich focussen op de kaders voor de nieuwe invulling van de ontwikkelfunctie voor het openbaar vervoer, dat de komende jaren bij een nieuw bureau wordt ondergebracht. Tevens kunnen PS de kaders formuleren voor de aanzet tot een nieuwe concessieperiode (over 3,5 jaar).
7. Jongeren/jeugdzorg/onderwijs.	PS kunnen aan GS vragen om een discussienota inzake de mogelijke koppeling van jeugdzorg aan onderwijs. Tevens kunnen PS nadere kaders geven voor een andere invulling van het overleg met gemeenten over de rol van de provincie in het regionaal (preventieve) jongerenbeleid (samenhang met punt 10).
8. De sociale agenda.	PS kunnen zich nader verdiepen in de vraag waar de "witte vlekken" zitten op regionaal niveau in het achterstandsbeleid, de vangnetfunctie, etc. op lokaal niveau. Ook hier weer een nadere invulling vinden voor de rol van de provincie.
9. De Veenkoloniën.	De uitvoering van de agenda voor de Veenkoloniën loopt tot 2005. Een deel daarvan wordt geïmplementeerd via het POP. In 2004 vindt evaluatie plaats. GS kunnen op grond daarvan gevraagd worden met een bijgestelde agenda te komen voor de periode na 2005.
10. Samenwerking en regierol provincie.	In vervolg op de werkconferentie met de gemeenten kunnen PS nadere stappen zetten om te komen tot een

	nadere/betere invulling van de rol van de provincie op een aantal terreinen. Hierbij wordt ook de rol van de provincie Drenthe betrokken in de bestaande en eventueel nader vorm te geven samenwerkingsverbanden.
11. De burger.	PS kunnen het initiatief nemen om een samenhangende strategie te ontwikkelen voor een betere betrokkenheid van de burger bij de provinciale politiek. Experimenten met burgerinitiatieven kunnen hier deel van uitmaken.

Cyclische benadering

Zoals in de inleiding is gesteld, is de statenagenda geen statisch document. Dat betekent, dat ook met betrekking tot de statenagenda voor een cyclische benadering kan worden gekozen: jaarlijks opnieuw vaststellen of de gekozen onderwerpen nog actueel of al achterhaald zijn, dan wel of er nieuwe onderwerpen aan moeten worden toegevoegd. In de cyclische benadering past verder dat wordt gemeten of de staten nog steeds op koers liggen met de afgesproken planning en of er eventueel bijsturing nodig is.

Voorstel: de statenagenda wordt elk voorjaar opnieuw vastgesteld, waarbij de vinger aan de pols wordt gehouden met betrekking tot de voortgang van de planning van de statenagenda.

Verdere procedure

Voorgesteld wordt te besluiten om de onderwerpen van de statenagenda nu vast te stellen en de nadere concretisering van de planning en de aanpak in de statencommissies van oktober nader uit te werken. Iedere statencommissie werkt dan "haar" deel van de onderwerpen nader uit.

Na definitieve vaststelling van de op vorenstaande wijze uitgewerkte statenagenda (in de staten van 5 november 2003) kan elk onderwerp vervolgens in volgorde van de afgesproken planning op de agenda's van de statencommissies en de plenaire staten worden opgevoerd, op de wijze en in de vorm zoals dan ten aanzien van de aanpak is afgesproken.

STATEN AAN ZET
De statenagenda 2003-2007 van provinciale staten van Drenthe

Wat	Wanneer	Hoe
1. Leefbaarheid (kleine kernen).	POP II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004.	Betreft een POP-onderwerp. Provinciale staten (PS) kunnen dit deels zelf oppakken door actief op zoek te gaan naar meer informatie over dit onderwerp; een verdiepingsslag te maken terzake van de feiten en door discussie te voeren in commissieverband over dit separate onderwerp.
2. Verstedelijking/wonen.	POP II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004.	PS kunnen dit oppakken door het (laten) maken van een kaderstellende nota.
3. Water.	Deels: POP II-traject: najaar 2003-voorjaar 2004. Deels: nadere uitwerking in 2004/2005.	Naast de beleidsontwikkeling in kader van POP II, kunnen PS dit thema ook verder uitwerken in vervolg op het Symposium 2030+.
4. Economie en werkgelegenheid.	Vorbereiding en discussie in 2004.	PS kunnen GS vragen om een discussienota ten behoeve van nadere visieontwikkeling op langere termijn, maar ook ter voorbereiding van concrete maatregelen op de korte termijn.
5. Veiligheid (inclusief verkeersveiligheid).	Vorbereiding en discussie in 2004.	PS kunnen GS vragen om een startnota waaruit helder blijkt hoe de vertaling van dit speerpunt uit het collegeprogramma in beleid vorm zal krijgen.
6. Bereikbaarheid en mobiliteit.	2004 tot 2006.	PS kunnen zich focussen op de kaders voor de nieuwe invulling van de ontwikkelingsfunctie voor het openbaar vervoer dat de komende jaren bij een nieuw bureau wordt ondergebracht. Tevens kunnen PS de kaders formuleren voor de aanzet tot een nieuwe concessieperiode (over 3,5 jaar).
7. Jongeren/jeugdzorg/onderwijs.	Vorbereiding en discussie in 2004.	PS kunnen aan GS vragen om een discussienota inzake de mogelijke koppeling van jeugdzorg aan onderwijs. Tevens kunnen PS nadere kaders geven voor een andere invulling van het overleg met gemeenten over de rol van de provincie in het regionale (preventieve) jongerenbeleid (samenhang met punt 10).
8. De sociale agenda.	Eerste verkenning en visievorming in 2004. Beleidskaders in 2005.	PS kunnen zich nader verdiepen in de vraag waar "de witte vlekken" zitten op regionaal niveau in het achterstandsbeleid, de vangnetfunctie, etc. op lokaal niveau. Ook hier weer een nadere invulling vinden voor de rol van de provincie.

Wat	Wanneer	Hoe
9. De Veenkoloniën.	Deels: implementatie van de Agenda voor de Veenkoloniën via POP. Evaluatie in 2004. Nadere beleidsformulering 2005.	De uitvoering van de Agenda voor de Veenkoloniën loopt tot 2005. Een deel daarvan wordt geïmplementeerd via het POP. In 2004 vindt evaluatie plaats. GS kunnen op grond daarvan gevraagd worden met een bijgestelde agenda te komen voor de periode na 2005.
10. Samenwerking en regierol provincie.	<ul style="list-style-type: none"> - In 2004 vervolggesprekken met gemeenten. - Tweede helft 2004 discussie met GS over bovenlokale rol van de provincie. - Eerste helft 2004 ten principale discussie met GS over rol van de provincie binnen de samenwerkingsverbanden. 	In vervolg op de werkconferentie met de gemeenten kunnen PS nadere stappen zetten om te komen tot een nadere/betere invulling van de rol van de provincie op een aantal terreinen. Hierbij wordt ook de rol van de provincie Drenthe betrokken in de bestaande en eventueel nader vorm te geven samenwerkingsverbanden.
11. De burger.	In 2003 start van ontwikkeling communicatiestrategie. Eerste helft 2004 besluitvorming en vervolgens permanente implementatie-aandacht.	PS kunnen het initiatief nemen om een samenhangende strategie te ontwikkelen voor een betere betrokkenheid van de burger bij de provinciale politiek. Experimenten met burgerinitiatieven kunnen hier deel van uitmaken.